ČASOPIS ZA KNJIŽEVNOST, KULTURU I KNJIŽEVNO PREVOĐENJE

Changing Pieces
No. 1 - Year 11
12/2020 - LT.3

James Meetze - Ivana Bošnjak

Fantomski sat

Tamna umjetnost 1

To je uporna magija ljudske borbe

koja je neodvojiva od života. Knjižnica
u kojoj smo izgubljeni s druge strane vrata.
Ako ih otvorim, sjetit ću se vanjštine
poezije, laveža i lipanjskoga kornjaša
koji je ispao iz raja
jer je sezona, to je ljetno
migracijsko odmaralište.
Ako u drvu otkrijem svjetlo
tuđeg hladnog daha
ja sam njegova magija, ja sam obična budala
u svijetu koji ne mari.
Moja je molitva duh, list koji pada na zemlju
ritam onoga što život čini i ne čini.
Rečeno mi je da za svakoga postoji bog
i ovo je naša tama, naš gubitak:
znati znači lutati slijep bez traganja.
Vidiš, duše, i ti si legenda i luđak
jedna strofa naše veće priče.
Riječi su tek odjek
podrijetlo i kopija, tijelo i sjena.
Konačno, slika se vije dalje, pjeva
i sluša svaku diskretnu transformaciju.
Moja je molitva narativna; i ona je forma pjesme.

eISSN 1847-7755; doi: 10.15291/sic/1.11.lt.3

One drže zajedno sve čega se sjećamo.

Tamna umjetnost 2

Dižemo glas dok samo jeka ne ostane

samo građanski sumrak, dok vrijeme ili raj
jede naše prijedloge, naše privremeno
vlasništvo i našu sigurnu ovrhu.
Izlizani trik mađioničara to ne može popraviti.
Srušeni toranj nepopravljiva je budućnost
koju gravitacija i dan i prašina skiciraju.
Mit je ispod svega toga, jezero
u kojem bijesni bitka.
Čujem izvještaj i pomislim, možda
sada završi, sada ćemo moći reći.
Najava novog propadanja
u glavnim znamenkama jutra. Ipak, mi smo magija kad
se budimo kao da je samo povjetarac bitan
projekcije svjetla
samo zlatno i toplo. Predviđanje svjetla
i vrućine; bolja je magija iznad nas.
Drukčija tama sad počinje u plavom
sablastan spoj svjetla, tvari
bez zvuka koji bježi da bi ponio riječi u svemir.
Sablasti naše prošlosti s nama su da kažu.
U hrastu, ogoljen i iskrivljen,
povijesni čovjek pričao je meni
o sadašnjoj i budućoj povijesti.

Tamna umjetnost 3

Ovo je trenutak u životu kada ti životi

oni drugi i oni iza, mene informiraju.
Želja i priča i gubitak nastanjuju me
govoreći glasno riječi da ih učine stvarnima.
Čin nestajanja prohujao davno
odjekuje u očima, ili
očima uma, to je bljesak magije
koju nijedan tekst ne može razmrsiti.
Odgovori leže između dasaka.
Duhovi su iznad moga ramena
oni čitaju sa mnom.
Dok čitamo, mi se preobražujemo.
Tko će reći da svjetlo nije roza ili plavo
utkano u lišće, da nije drvo
ili pulpa, da nije papir tiskan tintom.
Priča tamni sa šumom,
pjesma je u prostoru između drveća.
Drugačija magija tamnije je biće
kada živi u nama, potpuna
i električna, akcija i reakcija, vatra i tvar.
Siva tvar u gaju tijela, siva
prisutnost, saginje se da čuje.
Mi učimo nešto u registru šapata.
Nije vjetar to što slušamo.

Tamna umjetnost 4

Mjesec je pregorjela Edisonova žarulja.

Pod njom ne možeš čitati, previše je hladna.
Stvarnija hladnoća skuplja se u dodiru
snova stvarnih ljudi
poput duhova, i govori riječi koje se nikada neće vratiti.
Riječi nemaju nedovršena posla.
One su začarane da bi postojale
u našim grlima, ustima, u zraku, da kažu,
„Gdje jezik bez riječi ostane, poezija počinje."
I tako prisustvujemo njezinu postanku
na ne-znam-koji dan.
Metronomski joj udaramo ritmove
kao što fantomska ruka bubnja na našim ramenima.
Ako ritam cijeloga života, ako slušaš,
sjaji u tijelu kao proslava,
zašto je onda tako teško biti sretan
biti unutar života, i živjeti ga?
Ne biti tama
ili odsutnost stvarnoga svjetla ispod tamnoga neba?
Zašto gradsko blještavilo tlači zvijezde?
To je povijest svjetla vođenog
prema svakom od nas, da osvijetli stazu
da prati glasove koji nas vode u naša traganja.
Da pronađe gral, što god on bio.

Tamna umjetnost 5

U prirodi nam je da preispitujemo

ta mjesta
bila ona neutralna u svom polju, ili utilitaristička
u svojoj svetoj stolici, moje je javno lice.
Dođi da saznaš da nije ovdje, ne čeka

na zlatnom svjetlu kao odgovor.
Čitao sam o šalicama, riječima sadržanima
u bižuteriji mesa, riječima za
ono što pripada ljubavi: ljudsko tijelo, valjda.
To kako tijelo uzburkava sve ostalo
tek je talismanično
dodirneš ga i obuzet si.
Kako se netko može odvojiti od predmeta njegova osjećaja?
Hoće li ga sjećanje na neko mjesto
ponovno učiniti stvarnim?
Daje li još voćnjak plodove
ili je i to tek mit stare religije?
Tko čuva vrata, tko taj predmet
gura u sjećanje?
Htio sam piti iz pehara, reći
u slušalicu, „Ovo je odgovor,
pročitao sam prognozu
Sunce će biti u očima svih nas."
Gral je skriven iza oblaka.
On je veza između nas.

Tamna umjetnost 6

Određene veze uspostavljene

u istinitom diskursu
negiraju ovu nemoguću udaljenost.
Ove dvije točke u vremenu, smještene
na karti, pojedinosti povijesti
i lokaliteta pojava, dio su
kolektivnog sjećanja.
Nepokretno tkivo međudržavnih autocesta

studije ograda i beskonačne dužine
naš otisak na besmrtnom svijetu
združenost čovjeka i zemlje
i čovjekove ideje o zemlji.
Po toj ideji svi mi samo posrćemo kroz život
dok ne sletimo jedni drugima u naručje i znamo
providnost je jača od slučaja.
Osjećanje je stanje bez lijeka, pitanje.
Je li bolje jednostavno vjerovati
nego stvarno vidjeti?
Je li proces stizanja važniji
od vozila kojim se putuje?
Ograničava li jezik sam po sebi mogućnost?
Poezija je najtamnija umjetnost.
Iz nje, svijet se raspliće
u znanstveni prikaz
jedine stvari koju ne možemo izjednačiti.

Tamna umjetnost 7

Ja mogu reći tama jer znam

kako nastaje svjetlo; svaka nit
kao i mi gori prema svom kraju.
Čak i najveće zvijezde
njihove projekcije u mraku
čekaju da ih se povuče u šešir.
Zbog te žice koja vibrira
ova ovdje nota mijenja čitavo tkanje
a druga nota ponovno uspostavlja red.
Htio sam reći bez izvrtanja:
jezik je samo alat.

Izobličen, on postaje pjesma.
Red pjesme je arbitraran,
kao i zviježđa; primatelj
povlači liniju odavde donde.
I tako vidimo tu liniju.
Svatko od nje može stvoriti boga.
Jutro je svanulo
jer je magija u srcu
priče koju su nas učili, ali
magija je i nestašna.
Zvijezde izvučene iz sklopiva šešira
postaju zec, lav, ili strijelac, i tada
svi oohaju ili ahhhaju.

Tamna umjetnost 8

Kad bih te mogao hokus-pokusom spustiti sebi u naručje

poput levitirajuće pomoćnice, to bismo nazvali lebdjenjem.
Lebdjeti na Orionovu štitu.
I Otok Kalifornija lebdio bi na mapi.
Duh izvornog jezika, točka na karti
kaže, nitko ne gradi prijateljski grad
da napiše novu legendu.
Nijedno zemaljsko tijelo nije gospodar karti.
Točka svakog sela ima zrcalnu sliku na nebovidu.
Ja idem tamo, mi idemo tamo, ili smo negdje drugdje
u povijesti kretanja zviježđa.
Mi smo uvijek u procesu
ne-znanja, ne znam, čitajući knjigu o.
Mnoga mjesta na karti na koja još moramo stići

lebde na i izvan.
Mi smo iznad udaljenosti između dvaju gradova
bez ijednog oblaka za odmor.
Sve je malo kada se živi život
manje od ovoga ili onoga problema, manje
od našeg kumulativnog sjećanja kada se svjetla ugase.
Da mogu s tobom lebdjeti u drugom svijetu, lebdio bih.
Da imam što podijeliti, tada bi
ova jednostavna artikulacija dijeljenja značila
ljubav je bolja magija od uskrsnuća.

Tamna umjetnost 9

Opet moramo početi, moramo reći zviježđe je vidljivo

malo je lukavije, reći sastavimo sve što znamo
o ljudskoj geometriji: moje rame čini kut
a moj je mozak veza malih prasaka.
Ja mislim u diskretnim jedinicama.
Ja sam trokut.
Ja sam trokut osjećaja.
Moja se ruka razmotava i poseže prema idealu.
U ovim malim praskovima, zamišljam te u negativnom prostoru
i ti si elementaran, ti si šarm
svjetla na ovoj tamnoj narukvici.
Smjerokazi koje čitamo svijaju se za nas
kao greda od tisovine, kako se proročanstvo
savije da išta znači.
Nema potrage, samo svjetlost u daljini
signal budale.
Noćno je nebo uneređeno ovim
porukama budala.

Ne možemo ništa pretvoriti u zlato
zato ga nastavljamo tražiti.
Počeli smo govoriti koliko riječi mogu biti okretne:
nježno, urok, veoma, daleko od mene.
Osjeti kako ti se kotrljaju među prstima
čestice prašine, čestice stijene, čestice priče.

Tamna umjetnost 10

Narativni lukovi uvijek će presijecati

naše stvarne živote u ovom krugu
naše ambleme u tom krugu.
Slijedimo li taj luk?
U molekularnom oblaku, svjetlost i tvar
kaleidoskopiraju u mom magičnom oku.
Prati li luk zvuk moga glasa?
Koristi li se jezikom koji znam?
Dijelom za sunce, dijelom za oblak.
Jeste li primijetili krivulju maslačkova sjemena
dok nježno lebdi prema drugome polju?
Jesmo li uvijek ispod golema polja
crnine, iako se čini plavim
i mašemo rukama da znamo kuda ići?
Možda je to najveći trik prodan čovječanstvu
to što mislimo da smo sami na našoj gumenoj lopti.
Zaplješćemo sami sebi
bez pravog razloga, samo da sklopimo dlanove
u nepravilni staccato pljesak, pljesak.

Pogledaj kako smo daleko stigli.
Pogledaj kako je magično zuriti u sjajni

ekran i komunicirati s našom pričom koja raste i raste.
Ne postoji posebna jednadžba za priču
niti u sadašnjosti, niti u našoj teleskopskoj budućnosti.

Tamna umjetnost 11

Isprekidano, poruke ipak stižu

kao moj dnevni horoskop da kažu
nemoj sjediti sam i samo preispitivati
male stvari: tekst, brojeve, ravnoteže
ili kolibriće koji zuje kad je dan siv.
Ako nostalgija uđe u naš kozmografem
možemo li se sjetiti svakog povećanja agonije
i odakle toliko prostora?
Je li naša abeceda zbilja toliko bitna?
W X Y Z vokaliziraju, besmislena je melodija
koja svakog dana boji atmosferu.
Možeš li čuti osjećaj mjesta u njegovim koloraturama?
Vidim veliki otok kako se uzdiže
kao alkemičarsko zlato samo je metafora
i stvarna ljepota vrjednija je od blještavih stijena.
Slojevi šapuću u raznim tonovima, uskovitlani oblaci
pjesma naplavnih voda, stabla preparirana vjetrom.
Ptičja je pjesma prevedena za orkestar.
Oštar i rastući vibrato, pa magična flauta
suprotstavljanje jeke kaže mi
ovo je naša uputa za slušanje.
Zaboravi okvire i forme,
tišina je u onom što nikada nije bez zvuka.

Tamna umjetnost 12

Vrijeme je da se oda priznanje sjećanju

nejasnim nepreciznim revidiranjima, magiji
u dokonom životu izviđamo kako da budemo bolji inženjeri
vlastite nesigurne sudbine.
Naše knjižnice imaju previše odgovora
i, budući da smo takva individualistička vrsta
nikada se nećemo složiti ili postići konsenzus.
Nikada nećemo hoditi stazom pravednika.
Ovo je oblik dviju struja koje se susreću
i savijaju, jer su kao voda, što i mi jesmo
ali nikada nećemo prigrliti.
Tako projekcija zvijezda iz daleke prošlosti stiže
na ovu tamnu kuglu, a dobiva slab i užaren odgovor.
Električna magija, arogantna magija, izgaranje
do predodređenog razrješenja.
Mi smo ovdje. Ja sam među nama s pjesmom
koja je svaki zvuk koji svijet bez riječi ispušta.
Tišina je mjesto istinskog jezika
i govori dahom koji svi dijelimo.
Ja sjedim ovdje i kažem ondje, moje umorno srce
tu su riječi koje znamo
i rabimo samo kao čarolije.

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License